

Door Weer en Wind

natuurpunt regio roeselare

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

3/5959
P608472

Najaarsexcursies

Winterwerkdag

Babilliebeek
behouden

De blauwvoet

GRILL ACADEMY
THE ORIGINAL BY WEBER®

**NIEUW BIJ
VANRAES**

Alles voor uw tuin

Bij Vanraes vindt u echt alles voor de tuin! In onze ruime toonzalen kan u kiezen uit méér dan 5.000 artikelen en 30 merken.

VANRAES
alles voor tuin en tuinbouw

www.vanraes.be

Diksmuidsesteenweg 394, 8800 Roeselare - T 051 22 20 15

biovita
DE ANDERE SUPERMARKT

Biovita Roeselare
Meensesteenweg 51
www.biovita-shop.be

Biovita Brugge St.Andries
Torhoutsesteenweg 179

Biovita Brugge St.Kruis
Maalsesteenweg 299

Tuinsappen

Lombarts Calville

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (leper)
info@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN – FAÏENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN
DUURZAAM BOUWEN

Algemene Bouwonderneming
Erik DEBAL **B.V.B.A.**

Verbrandhofstraat 130
8800 Roeselare
tel. 051 20 83 41
fax 051 21 14 59

erikdebalbvba@skynet.be
www.debalerik.be

U bent belangrijk!

Beste leden van Natuurpunt Mandelstreek. Onze afdeling telt een 1100-tal families als lid van Natuurpunt. Je weet dat deze natuurvereniging zich zowel op Vlaams als Europees niveau 100% inzet voor het behoud en versterking van de huidige natuur- en milieuregelgeving. Door het groot ledenaantal kan Natuurpunt een groot gewicht in de schaal leggen, juist door de kracht van het getal. Natuurpunt heeft jullie dus meer nodig dan je denkt: elk lid is onvervangbaar en elk nieuw lid een versterking van de nationale, Vlaamse maar ook lokale werking van Natuurpunt. We houden de vinger aan de pols in de milieuraad of gemeentelijke commissie ruimtelijke ordening' (gecoro) omtrent fijn stof, de uitbreiding van het stadsbos of het behoud van de laatste beekvalleien tegen overstromingen. We geven advies in de werkgroep 'groen, biodiversiteit en stadsbos' binnen de milieuraad omtrent de heraanleg van stadsparkjes, wijkgroen of de duurzame wijk langs de Gitsestraat en zorgen er voor dat het reservaatje 'de Kleiputten' op een correcte manier beheerd wordt. Dank zij ons biodiversiteitsonderzoek in de voorbije jaren en de werkgroepen die deze biodiversiteit ondersteunen en versterken, kunnen we onze adviezen onderbouwen en de samenwerking met stad Roeselare en buurgemeenten zorgen voor een nog ruimer draagvlak. Maar vooral laten we de leden tijdens de vele wandelingen en reizen de resultaten zien van deze inzet, door schitterende stukjes natuur te beleven en te observeren. Raadpleeg maar de kalender in dit derde nummer van 'Door Weer en Wind' ... en we zien mekaar op één van de wandelingen of op de boottocht op de Waddenzee of op een werkdag in de kleiputten of een ander natuurgebied!

Peter

Natuurpunt kalender 2016

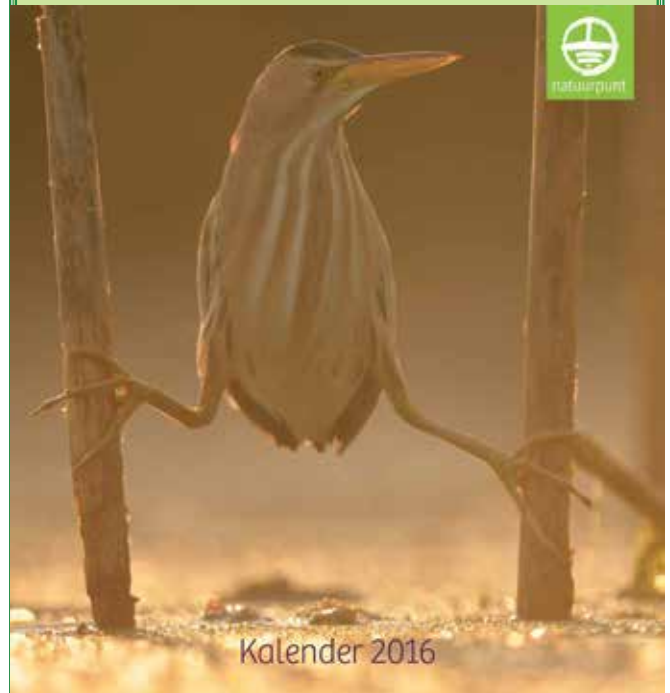
De Natuurpunt kalender is een verzameling van 13 adembenemende natuurfoto's van de lens van bekende natuur- en landschapsfotografen. De kalender is overzichtelijk ingedeeld en bevat voldoende schrijfruimte. Alle dagen van de week beschikken over dezelfde ruimtes. Voorzien van weeknummervermelding, feestdagen en ophangoog. Met het bestellen van de Natuurpunt kalender heeft u niet alleen een steuntje voor het geheugen, maar u ondersteunt ook de goede doelen van Natuurpunt! Ook leuk als cadeautje.

Formaat:

hoogte 25 cm (49 cm opgehangen),
breedte 24,5 cm,
dikte 0,8 cm.

De kalender kost **10 euro**

en is verkrijgbaar bij de bestuursleden (zie colofon)

Inhoud

U bent belangrijk..... pag. 3

Natuurpunt kalender 2016 pag. 3

Aankondigingen:

Excursie Bourgoyen- Ossemeersen..... pag. 4

Met de fiets de boer op..... pag. 4

Excursie IJzermunding en IJzerbroeken pag. 5

Startdag JNM pag. 5

Haast je, de Waddenboot 2016 loopt snel vol! pag. 6

Mandelflits

De vallei van de Babilliebeek te Rumbeke..... pag. 7

Voorbije activiteiten

Vroegmorgenwandeling pag. 8

Fotoverslag Big Jump pag. 9

Fotoverslag dagexcursie Westhoek..... pag. 10

Kleiputnieuws

Zomerse drukte in de diepte..... pag. 11

Activiteitenkalenders pag. 12

Natuurbeheer

Boeren zwaluwen weer vooruit in 2015?..... pag. 15

Broedresultaten steenuil 2015 pag. 16

Kwaad..... pag. 17

Natuursprokkels

Vliegt daar een blauwvoet over zee, of een mythe?...pag. 19

De koekoek: waarzegger of duivelsvogel?..... pag. 20

Close-up:

Grote engelwortel - Angelica archangelica..... pag. 21

Colofon pag. 22

Personalia pag. 22

Excursie Maldegemveld en Bourgoyen-Ossemeersen op 13 september

In augustus en september kleurt de bloeiende heide paars. De ideale periode dus om te genieten van deze uitzonderlijke natuurpracht. In eerste instantie denken we dan aan de Kempen, maar ook in onze streken is er, weliswaar meer bescheiden, heide te vinden.

Daarom gaan we op zondag 13 september naar het Maldegemveld.

Het natuurgebied Maldegemveld (129ha) is onderdeel van het Drongengoedbos (Natura 2000) en is in eigendom en beheer van Natuurpunt. De afwisseling van heide en open bos doet terugdenken aan het uitgestrekte 17e-eeuwse 'woeste' veld. De bodem is arm en zuur en bestaat uit zand en stugge ondiepe klei. Daardoor is het hier dikwijls drassig. In de vochtige delen vind je zonnedaauw, dopheide en veenmos, terwijl op de drogere plekken struikheide en stekelbrem groeien.

Dit is het ideale leefgebied voor de levendbarende hagedis en zeldzame vlinders zoals de bruine eikenpage en de aardbeivlinder. Typische vogels zijn boompieper, boomleeuwerik en nachtzwaluw.

Het beheer van een natuurgebied als het Maldegemveld is een intensieve bezigheid. In een beheerplan wordt vooropgesteld waar men naar toe wil en hoe dat moet gebeuren. Zo werkt Natuurpunt momenteel aan het omvormen van gesloten, soortenarm productiebos naar soortenrijke heide en open, zuurminnend eiken-berkenbos. Naaldbomen en uitheemse boomsoorten worden met zorg verwijderd en maken plaats voor de oorspronkelijke opslag van jong eiken-berkenbos. Ook het behoud en onderhoud van de prachtige paarse heide wordt opgevolgd. Dit is belangrijk om de door Europa opgelegde instandhoudingsdoelstellingen te kunnen realiseren. Deze natuurdoelen stippelen uit wat er moet gebeuren om de bedreigde Europese diersoorten en habitats van eikenbossen en heide de nodige kansen te geven.

Anderzijds is van augustus tot november volop de vogeltrek aan de gang. Nu we in Oost-Vlaanderen zijn, kiezen we een geschikt gebied uit waar de trekkende watervogels even komen bijtanken. Een uitgelezen plek hiervoor is Bourgoyen-Ossemeersen. Deze groene oase in de Gentse stadsrand is één van de meest vogelrijke natuurgebieden in Vlaanderen. Je kan er vele tientallen soorten vogels observeren; met name op de afgraving zijn tijdens de trekperiode (ook zeldzame) reigerachtigen, steltlopers en watervogels te zien.

Het natuurgebied Bourgoyen-Ossemeersen (230ha) behoort tot de Leievallei. Kenmerkend is het uniek middeleeuws riviergraslandencomplex 'de meersen'. Centraal ligt een zandige donk met daarop de historische hoeve Valkenhuis (1624).

Het gebied is vooral bekend door de grote aantallen watervogels in het winterhalfjaar. Die vogels worden aangetrokken door de overstromde graslanden. In het voorjaar broeden er heel wat weidevogels en vormen de bloeiende hooilanden de 'Wilde Gentse Floralien'.

Met de fiets de boer op!

Zondag 27 september 2015 van 13.30 tot 17.30 uur

Op 27 september 2015 gaat een projectdag "met de fiets de boer op" door. We stippelden een fietsroute uit van een 20 à 25 km die voorbijkomt langs zeven verschillende stadslandbouwprojecten en een tuin. Recent werden diverse privé-initiatieven opgestart, waar moestuinieren, composteren, kweken en planten én sociaal samenzijn aan de basis liggen.

Zo werden een 3-tal moestuinen opgericht, waar verschillende tuinierders aan het werk zijn: privé-gebruikers, maar ook scholen, wijken en een dienstencentrum. Zo wordt er binnenkort ook een privé-initiatief opgestart waar je potten groenten/kruiden zal kunnen bestellen. We bezoeken én proeven op die dag ook van de stadshoogstamboomgaard, we gaan langs bij het wijkinitiatief KiK,...

Naast groen, groenten, fruit en kruiden, is de rode draad doorheen de dag "de fiets". Op die dag worden dus ook alle projecten voorgesteld waarbij "de fiets in de stad" centraal staat. Graag leren we jullie deze projecten kennen.

De dag is een initiatief van Stad Roeselare i.s.m. De Kringwinkel, Eco-café, Eco-velo, Blue Bike en de milieuraad.

Inschrijven kan vooraf of de dag zelf tussen 13.30 – 15.30 uur op alle deelnemende stopplaatsen.

Als centrale plaats is geopteerd voor het stationsplein waar Eco-Velo haar vaste stek heeft. Voor die dag gaat de Kringwinkel een deel van haar infrastructuur verhuizen naar het stationsplein en er met gerecycleerde materialen een gezellige pop-up bar inrichten, in samenwerking met het Eco-Café.

Een fietskaart, waarop de verschillende locaties aangeduid zijn, alsook deelnemerskaarten voor de wedstrijd, ontvang je bij inschrijving. Op de achterzijde van de fietskaart kan je een korte omschrijving van de deelnemende stadslandbouwprojecten terugvinden. Zo kan je een keuze maken welke projecten je op 27 september zeker eens wil gaan bezoeken.

Er is een wedstrijd met mooie prijzen.

Later vindt u over deze dag meer info via de website van stad Roeselare.

Meer info: milieu@roeselare.be

Excursie IJzermonding en IJzerbroeken op 15 november

Het is de gewoonte om in het najaar een dag rond de IJzer te vertoeven. We gaan op zoek naar tal van vogels langs de IJzer en de IJzermonding. Zeehonden willen we zeker ook op het lijstje toevoegen en wie weet kunnen we een ransuil of zelfs een velduil spotten. De 'blauwe' draad in deze daguitstap is de IJzer en de klok stellen we af volgens de getijden van de zee.

Startdag JNM

De JNM is een jeugdbeweging die zich tot doel stelt jongeren van 7 tot 26 jaar in contact te brengen met alles wat groeit en bloeit op deze aardkruit. Ook probeert ze te werken aan een natuur- en milieuvriendelijke omgeving. Dit alles gebeurt door middel van excursies, kampen in binnen- en buitenland, beheerswerken, acties,...

Als lid van afdeling Roeselare krijg je de gelegenheid om bijna elke week mee te gaan op een spetterende excursie en fantastische weekendjes te beleven,... Bovendien krijg je naast 'Euglena' of 'Kikkertje' ook nog eens om de twee maanden het afdelingstijdschrift 'De Sneepe'. Je vindt ons ook online terug op www.jnm.be/afdeling/roeselare, waar je de meeste recente excursiekalender terugvindt.

Op **zondag 27 september** hebben we onze startdag:

Net als vorig jaar zal het nieuwe werkjaar officieel beginnen met de startdag. Dit jaar hebben we gekozen om niet alleen het lid maar ook zijn/haar gezin uit te nodigen voor de startdag. Hoe zal dit gebeuren? Wel, we zullen een fietstocht organiseren die start aan de kleiputten en eindigt aan de Origino. Tijdens de fietstocht kun je op je eigen tempo de uitgestippelde route volgen die je langs leuke plekjes brengt en waar je ook af en toe enkele JNM'ers zal aantreffen bij een leuk standje.

Achteraf is er een receptie aan de Origino waar ook een woordje uitleg zal gegeven worden over JNM Roeselare voor alle nieuwe (en oude) leden. Aangezien we ons er van bewust zijn dat niet iedereen kan vergezeld worden door z'n naasten, is er ook de kans om met enkelen van de leiding mee te fietsen.

De totale afstand die zal worden afgelegd van het beginpunt (de Kleiputten) tot het eindpunt (de Origino) zal niet meer dan 20 km zijn. Om het organisatorisch vlot te laten verlopen vragen we jullie om zeker te laten weten of jullie al dan niet aanwezig zullen zijn en hoe talrijk jullie zullen vertegenwoordigd zijn.

Hopelijk tot dan!

Wanneer: Zondag 27 september start: 10u45 einde: 17u

Waar: vertrekplaats: Babilliestraat 2 Roeselare - aankomstplaats: Oude Stadenstraat 15 Roeselare

Meebrengen: Alles om een fietstochtje te maken, lunch

Verantwoordelijke: Sam Durnez (0494/41 48 11 of sam.durnez@hotmail.com)

Foto: Suzanne Demey

Haast je, de Waddenboot 2016 loopt snel vol...

Niet gedacht dat het zo'n vaart zou lopen, maar heel wat landrotten onder jullie voelden zich duidelijk aangesproken om volgende zomer mee het hele Waddengebied op een heel bijzondere manier te leren kennen. Er zijn nog maar enkele plaatsen meer vrij: hoe vlugger je het voorschot van €50 overschrijft, hoe meer kans je maakt er bij te horen. Indien je toch op de wachtlijst terecht zou komen: ook hier bepaalt de overschrijvingsdatum de volgorde indien een deelnemer zou wegvallen. Het spreekt vanzelf dat dit voorschot wordt terugbetaald als je wegens plaatsgebrek (max. 24 deelnemers) niet mee zou kunnen.

Ondertussen zijn alle afspraken met de Schipperscoöperatie, waarmee we scheep gaan, bevestigd. Waar we bij de eerste aankondiging in het zomernummer info gaven over 2 zeilschepen, is de reservering bevestigd voor de Minerva. Deze tweemaster-stevenaak, een krasse oude dame van wel 137 jaar – bouwjaar 1878 – voer als vrachtschip op de Waddenzee en de Friese meren tot 1950. Nadien werd ze omgebouwd tot logementschip om uiteindelijk in een slootje te belanden, waar ze kopje onder ging. Rip Minerva...

Ruim 20 jaar geleden haalden 6 gedreven vrienden de romp uit de vergetelheid en besteedden ze al hun vrije tijd om de Minerva een nieuw leven te geven. Ze restaureerden de boot zo getrouw mogelijk, binnenin voorzien van modern comfort. Het bijna 30m lange schip voert 360m² zeiloppervlak, en is uiterst geschikt om bij eb op erg ondiepe delen van de droogvallend wad toch nog net te kunnen doorvaren wegens een zeer geringe diepgang van slechts 1,10 m. Ideaal om vlakbij rustende zeehonden te kunnen komen of afgelegen delen van de Waddeneilanden te kunnen bereiken, waar andere schepen moeilijk bij raken.

Weet ook dat de slaaphuttenindeling wat afwijkt van het eerste voorstel. De Minerva beschikt immers over 4 tweepersoons- en 4 vierpersoonshutten. Aan jullie de keuze, maar voor tweepersoonshut bedraagt de all-in prijs maximum € 500/persoon. Kies je voor een vierpersoonshut, dan gaat daar € 20 van af. Goed dit te melden bij jullie inschrijving. Iedere hut beschikt over een lavabo en verder zijn er 2 doucheruimten en 2 toiletten aan boord. In de haventjes zijn eveneens was- en plasfaciliteiten.

Benieuwd? Neem een kijkje op www.de-aken.nl. En vooral, aarzel niet te lang!

Tekst en foto: Piet Desmet

De vallei van de Babilliebeek te Rumbeke: een natuurlijk waterbufferbekken moet behouden blijven!

Roeselare en de twaalf andere centrumsteden moeten 60% van de bevolkingsgroei in Vlaanderen voor hun rekening nemen. Als je naar het 'Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan' (GRS) van Roeselare kijkt zie je dat 2 grote vlekken landbouwgebied in 'woonuitbreidingszone' zijn veranderd. Hiermee zal Roeselare na realisatie bijna volledig volgebouwd zijn binnen de ring! Tevens kan je er niet naast kijken dat bijvoorbeeld in Rumbeke, maar vooral in het centrum van Roeselare de appartementen als paddestoelen uit de grond schieten. Dit versterkt nood aan méér kwalitatief groen in het centrum - om 'op wandelafstand' toch in het groen te kunnen verpozen - en zo ook de fijn-stofproblematiek effectief aan te pakken. Het behoud van het bestaande groen in de aanwezige parkjes zoals 'Park Van de Walle', tussen Westlaan en Meensesteenweg, versterken de mogelijkheid om stille recreatie in het groen te verhogen en de biodiversiteit te versterken.

De woonuitbreidingszone 'Gitsestraat' waarin een duizendtal wooneenheden voorzien zijn, is een 'duurzame' verkaveling met aandacht voor energiezuinig bouwen en waarin ook andere woonvormen voor de eerste keer in Roeselare toegepast worden. De werkgroep 'groen' van de milieuraad formuleerde reeds een uitgebreid advies omtrent de 15% groenoppervlakte, waarbij uitgegaan wordt van het bestaande reliëf en de aanwezige technische obstructies, zoals een hoogspanningsleiding.

De verkaveling rond de Maria's lindestraat voor een 700-tal woningen is helaas opnieuw een klassieke verkaveling waarbij verworvenheden uit de verkaveling in de Gitsestraat niet opgenomen zijn! Helaas en spijtig! Het grootste knelpunt maakt evenwel de vallei van de Babilliebeek uit. Volgens de watertoets bestaat er omzeggens geen probleem van overstromingen.

Ik denk dat de bijgevoegde foto's voor zich spreken: het gaat over beelden van de laatste regenperiode op 27 – 28 juli 2014. In het 'Rapport wateroverlast WVLA 26 augustus 2014' lezen we het volgende: 'De overlast voor Roeselare bleef al bij al beperkt en concentreerde zich rond Beveren. Daar is het systeem van de Onledebeek en Krommebeek maximaal belast. In Beveren zelf werden geen huizen bedreigd maar stond het water wel buiten de oevers en op het fietspad langs de Krommebeek richting Roeselare. Ter hoogte van de Ardooisesteenweg werd het kritiek en zijn zandzakjes verdeeld ter bescherming van de woningen.' Evenwel geen woord over de toestand langs de Babilliebeek ... zelfs niet een tekstje dat het belang van de resterende natuurlijke beekvallei benadrukt!

In de lange periode van ongeveer 3 decaden waarin we tegenaan de vallei van de Babilliebeek in Rumbeke wonen is dit niet de enige periode waarop de fietspaden en 10 jaar terug ook 3 woningen, langs de beek overstromden, gelegen aan de overzijde van de Oekensestraat richting E403. Dit is een deel van de vallei dat reeds werd opgevuld. Maar het was wel de allereerste keer dat de Babilliebeek zelf overstroomde in het nog open valleideel van

ruim 4 hectare. Tot dus ver was het enkel neerslag en afstromend water dat zich in de vochtige weiden verzamelde.

Door de toekomstige verkaveling zal de vallei opgehoogd worden waardoor het bufferend vermogen van ruw gerekend 20000 m3 quasi volledig zal wegvallen! Tevens zal het water van ongeveer 10% van de verdichtte oppervlakte rechtstreeks afgevoerd worden naar de beek ... De toekomstige waterellende kan ieder zich wel voorstellen!

Natuurpunt Mandelstreek stelt een rapport op waarin het beleid op alle niveaus nog eens op het hart gedrukt zal worden dat ze de bestaande plannen nog eens grondig moeten herzien! Wij stellen het volgende:

- behoud van de bestaande beekvallei van de Babilliebeek als natuurlijke waterbuffer: veel goedkoper én een véél groter bufferend vermogen dan nieuw aan te leggen bekkens;
- de vallei kan nog steeds voor landbouw benut worden, indien met de volgende punten rekening wordt gehouden;
- de valleiruimte ontwikkelen als dé groenzone voor de volledige verkaveling;
- didactische en materiële ontwikkeling van deze vallei in functie van recreatie, schoolbezoeken, fietsnetwerk en biodiversiteit.

Je hoort er nog van!

Peter

Vroegmorgenwandeling 24 mei 2015

Met slechts 4 uren slaap op de teller, raak ik moeilijk uit mijn bed. Toch wil ik ook deze editie niet graag missen. Een snelle kop koffie en een paar boterhammen verder voel ik me al meer mans. Het is nog donker als ik vertrek. De lichtgekleurde waggen voor me wijst me de weg naar de afspraakplaats. Dat moet passen, de twee inzittenden moeten hier ook zijn. Het blijkt bovendien nog een klasgenote te zijn uit mijn kleutertijd, tof.

Even tof is dat er behoorlijk wat mensen al staan te wachten. Ik word pas helemaal wakker als ik uitstap. Het horen van de koekeek brengt me in een zachte extase. Deze vogel doet me steeds denken aan gelukzalige momenten, ergens ver van hier, op een lers water.

Piet Desmet komt kort voor vijf uur aan met de fiets, hij is onze gids op deze tocht. Reigervoorzitter Jean-Pierre zal ons de weg tonen. Hij heeft de vooraf uitgestippelde route bij op een kaart. Met het groepje van 15 kunnen we vertrekken, de vroege vogels doen ondertussen al goed hun best. Direct al kunnen een behoorlijk aantal op naam worden gebracht. Op een smartphone houdt iemand de "score" bij.

Het Vierkavenbos is opnieuw behoorlijk geëvolueerd. In vergelijking met de eerste editie hier, begint het steeds meer op een echt bos te lijken. We vorderen maar langzaam, want constant moet onze gids stilhouden omdat opnieuw een andere vogelsoort op de teller wil. Het aantal afgelegde kilometer speelt hier ook helemaal geen rol. Alle aanwezigen willen vooral genieten, en bijleren. En dat doen ze. Piet bewijst opnieuw wat voor schitterende gids hij wel is. Het is niet alleen zijn kennis die aanspreekt, maar ook de manier waarop hij het brengt. Hier en daar een kwinkslag, een leuke anekdote; het zorgt ervoor dat ieder aan zijn lippen hangt. Bij een rietbosje wordt een 30 jaren oude frustratie van mij weggevoerd. Ik maakte me zelf al vaker druk over het feit dat ik, zelfs met een vogelgids in mijn handen, het verschil niet zag tussen een bosrietzanger en een kleine karekiet. Het blijkt zo te zijn dat zelfs als je er van elk één exemplaar in je handen houdt, je het nog niet kan zien. De enige manier om zeker te zijn is te luisteren naar hun zang, en te kijken naar de stek waar ze staan te zingen. Oef, wat zal ik vanavond rustiger slapen...

Ondertussen is de zon al wat zichtbaar. Dit is voelbaar het koudste moment van de dag. Filip merkte zelfs een paar klaverblaadjes op, waar een randje van ijs op te zien was. Piet haalt aan dat de vogels veel beter tegen deze koude zijn uitgerust dan wij. Vogels gaan hun veren opbollen, zodat ze het ideaal volume vormen om zo weinig mogelijk warmte te verliezen. Daar rubber laarzen echt niet goed isoleren, zie ik meerderen de tenen opkrullen tot een bol. De warme veren moeten ze hierbij echter wel missen.

De koekeek roept opnieuw. Vreemd, want in deze tijd van het jaar gebeurt dit enkel nog in de schemering. Piet kan de vogel ook dit jaar weer lokken, door zijn geroep na te bootsen. Verscheidene keren kunnen we het valkachtig silhouet van behoorlijk dicht zien voorbijvliegen.

Voor wie nooit eerder in dit Vierkavenbos kwam, dit is hier een voorbeeld van (aangelegde) diversiteit. Boswachter Mathieu heeft indertijd, en ook nu nog, heel goed zijn best gedaan. Elk stukje bos levert dan ook zijn eigen vogelsoorten op. Bij de kleine plasjes vinden we meerkoet en waterhoen. Van ver hoorden we op de grotere plas het hinnikende geluid van de dodaars.

Wat verderop een geluid dat we niet direct aan een vogelsoort kunnen linken. Het blijkt van een kleine kudde Konik - paarden te komen. Ze begrazen hier een stuk grasland in het bos.

Bij een oude beukenhaag horen we een tuinfluiter, opnieuw het moment voor een leuk weetje. Onderzoeken toonden aan dat bij

de mannelijke tuinfluiter het verlengende zonlicht de hormonen-spiegel sterk stuurt. Vanwege de aanmaak van testosteron begint de vogel dan wat agressiever te worden. Heel sterk ook is dit: zijn teelballen worden door dit hormoon tot 300 keren groter dan het winterformaat. Voor alle zekerheid probeer ik deze zomer toch wat minder in de zon te lopen.

Het lijstje met geziene en/of gehoorde soorten loopt zo langzaam op tot 27. Niet slecht, zeker niet als we rekening houden met het feit dat in een jong bos nog geen nestgelegenheid biedt aan hollenbroeders. Frequentie vogelsoorten als diverse mezen en spechten komen dus niet voor, net als de roodborst. Zij zullen hier later op de dag wel te zien zijn als ze komen foerageren.

Op de open plek aan het eind van de wandeling doet het zonlicht velen deugd. Je ziet dat ieder zoveel mogelijk de schaduw uitstapt op zoek naar warmte voor de handen en vooral de voeten. Voorzichtig volg ik hun voorbeeld, voorlopig voel ik mijn broek op kruishoogte nog nergens aanspannen, maar ik hou het toch maar in de gaten...

Tekst: Bart Debaes
Foto's: Filip Cardoen

Fotoverslag Big Jump

Voorzitter Peter is het risico van zijn sprong nog aan het berekenen. Maar Piet en Carmen kiezen resoluut voor het ruime vaartsop.

Veerle Dejaeghere, onze ambassadrice van vorig jaar, was terug van de (groene) partij.

Wateronderzoek met Gui Vandevoorde van de Gavers van diertjes uit de vaart en uit de tuinvijver van Piet Desmet

'Den Hoed' quartet was blij dat ze mochten spelen en niet moesten springen

Het winnend team "Superhelden" van de verkleedwedstrijd

Onze ambassadeur van 2015, het Roeselaarse stripcollectief Striptic, bereiden zich mentaal en fysiek voor op het jureren van de best verklede springende groep.

Groen sprong behalve z'n Roeselaarse schepen incognito

Fotoverslag dagexcursie Westhoek

Zomerse drukte in de diepte

Staat het om uit te pakken met een virtueel ruikertje uit De Kleiputten? Dat zou ik deze zomer kunnen hebben samengesteld uit de dit jaar overvloedig bloeiende heidelandjes, met daartussen het onopvallende blauw-tot-roze van de moerasvergeet-me-nietjes naast verborgen rood van de ogentroost, geel van de grote ratelaar en tere roze van duizendguldenkruid. Met blauw en purper-groen van de bedwelmende watermunt om af te werken. Van de wespenorchissen blijven we af. Met deze wilde tuil van eigen bodem willen we dolgaarne een hele schare vrijwilligers in de bloemetjes zetten.

- Om te beginnen voor alle natuurgidsen die het jaar rond groeien rondgidsen in het reservaatje. Met evenveel verve en nieuwsgierigheid alsof het de eerste keer was. En voor veel bezoekers is dat echt zo.
- Voor medeconservator Dirk die elke maand trouw de digitale Kleiputse nieuwsbrief verzorgt. Geef de.wijze.eik@skynet.be een seintje zo je ook op de hoogte wil blijven.
- Voor de nette dames die alle huisjes in het gebied aan een grondige inspectiebeurt onderwierpen: niet enkel kregen alle nestkasten een beurt, maar eindelijk werd de observatiehut binnenin ook eens onder handen genomen met een touch of women
- Voor al wie in het rood ging en liters zweet verloren heeft op de hellingen, of wiebelend met pakken riet, maaisel of ander snoeiwerk naar boven zeulden tot de houtwallen uit hun voegen barstten
- Voor wie zich als eersten, geharnast en met motorzeis of kettingzaag een weg baanden, maaiden of zaagden door een groene muur tot we weer klaar konden zien
- Voor de ploeg die met grondverzet schoon schip maakte op de ijsvogelwand, nu weer aantrekkelijker dan ooit
- Voor de foeriers die voor de zo nodige nattigheid en smakelijke andere calorieën zorgden, echte lokspijs!
- Voor alle 25 sfeermakers, en daar bovenop de zon, die van de zomerwerkdag op 8 augustus weer een zomerse hoogdag hebben gemaakt. Dat doet een mens én natuur wat...

Voor wie dit nogmaals samen met ons wil beleven, het kan in deze herfst. Een warme oproep om er op zaterdag 21 november vanaf 9 uur bij te zijn om het reservaat in winterwerk te helpen zetten. Een Dag van de Natuur om er eens werk van te maken. Naar ieders maat, jong en oud.

Zoals steeds zorgen we voor alle werkmateriaal, handschoenen, drank, soep en een lekkere warme maaltijd. We leggen de groene vlag en wapens neer rond 16u.

Hiervoor graag een seintje naar natuur.mandelstreke@gmail.com of 051225852 met vermelding als jullie een halve of ganse dag kunnen blijven. Tot dan!

De conservators Dirk en Piet
Foto's: Piet Desmet

Karel en Kristien Desmet-Naessens "Le Bellet" - 19400 Monceaux sur Dordogne
Corrèze - France.

"Le Bellet"

Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur

www.aubellet.com

kristien.naessens@gmail.com
0033 555 911 017
of +32 (0) 486 021 249

Activiteitenkalender

 Met eigen wagens vanaf hoek Meiboomlaan-Lindenstraat (Roularta)	 Gezinsuitstap	 Publieksactiviteit	 Fietsuitstap
 Busuitstap	 Uitstapverantwoordelijke		 Uitstap geschikt voor fotograferen
 Lunchpakket meebrengen	 Vertrekkur	 Gids	 Leiding

Wijzigingen en/of eventuele correcties worden steeds vermeld op onze website
<http://www.natuurpuntmandelstreek.be/>

Za 05 september
 14:00-17:00
Workshop: bouwen van een insektenhotel **Peter Vosters**
 KULAK
 Organisatie:
 Stadlandschap Leie & Schelde + natuur.koepel

Zo 13 december
 08:30-18:30
Daguitstap naar Damme en Uitkerke **Piet Desmet**

Wo 09 september
 14:00
Slotevent "Red de natuur in je buurt"
 Bolivarplein
 Brussel-Noord

Ma 28 december
 13:30-16:30
Kerstnestkasttimmer-actie **Piet Desmet**
 Verbrandhofstr 130

Zo 13 september
 08:30-18:30
Daguitstap naar Maldegemveld en Bourgoyen **Philippe Deprez**

Vr 22 januari 2016
 19:30
nieuwjaarsreceptie bestuursverkiezing + **Peter Hantson**
 Zilverlink
 Meensestwg 412
 Met beeldmateriaal van voorbije activiteiten

Zo 20 september
 10:00-12:00
Open natuurwandeling Kleiputten Rumbeke **Dirk Vandewalle**
 Babilliestraat

Zo 07 februari
 08:30-19:00
Daguitstap naar het Veerse Meer en Schouwen

Za 26 september
 14:00
Wandeling Vierkaven Moorslede **Jean-Pierre Vandamme**
 Nettingstraat
 Organisatie:
 Kern "De Reiger" 051 77 12 13

Zo 28 februari
 08:30
Daguitstap "Wintertoppers" **Johan Plouvier**

 Op zoek naar opmerkelijke vogels ahv
 waarnemingen.be

Zo 11 oktober
 08:30
Daguitstap naar Callenelle en Mer de Sable **Koen Maes**

 Org. Zwalimop

21-28 augustus
Zeiltocht in de Waddenzee **Piet Desmet**

Zo 18 oktober
 10:00-11:30
Open natuurwandeling Kleiputten Rumbeke **Piet Desmet**
 Babilliestraat

Zo 15 november
 08:30
IJzermonding in Nieuwpoort en IJzerbroeken **Michael Parmentier**

Za 21 november
 09:00-16:00
Dag van de natuur in de Kleiputten **Piet Desmet**
 Babilliestraat
 Winterwerkdag
 Vooraf inschrijven!
 (voor de catering)

Velt

Za. 05 & zo. 06 sept. '15: "Tweedaagse naar 'Baai v.d. Somme"

Ma. 07 sept. '15: (19u.30) "Kleinfuit", door André Houthoofd

Ma. 14 & 21 sept. 15: (19u.30) "Fruit", voordracht met proeverij door de fruitboomwerkgroep

Za. 14 nov. '15: (18u.) "Ledenfeest"

Alle info bij onze secretaris Marleen Deforche (051 20 18 00) of via info.roeselare@velt.be
Zie ook webpagina Velt-Roeselare: <http://veltroeselare.jimdo.com>

JNM

weekend 5 tem 6 september - ini & gewoon
NachtvlinderNacht

Zondag 27 september - iedereen
Startdag

Zaterdag 3 oktober - Ini & gewoon
Fietstocht langs Heuvellandse Natuurgebieden

zondag 11 oktober - piep
Boswandeling

Weekend 23 tem 25 oktober - ini
Combi weekend met Zuid-Limburg

zaterdag 31 oktober - PIEP
Knutselactiviteit

weekend 6 tem 8 november - ini & gewoon
Rood Rubber

zaterdag 14 november - piep
Het mysterieuze-mini-maxi-piepspel

Zaterdag 21 november - iedereen
Jubileum 50 jaar JNM Roeselare

BANDEN VANDEWALLE

Al meer dan 25 jaar uw bandenspecialist!

Voor alle Auto-, Vrachtwagen-, & Landbouwbanden.

TEL: 051.70.33.68

www.bandenvandewalle.be

Sint-Jansstraat 161, 8840 Staden

Ma-Vrij: 8u-12u & 13u-18u Zat: 8u-12u

Volg ons vanaf nu ook op

sercu

office & automation

SERCU
WEBSHOP

www.sercu.be

PARTNER **CALIPAGE**

voel je thuis op kantoor

**FAIR
TRADE,
DAT PROEF JE**

Voor kwaliteitsproducten van eerlijke handel moet je in de Oxfam-Wereldwinkel zijn. De producten komen van vakmensen die hun werk grondig, in goede omstandigheden en met liefde doen. En dat proef je.

Een eerlijk alternatief,
met respect voor het Zuiden!

Oxfam-Wereldwinkel Roeselare
Noordstraat 156

OPEN:

Ma-vr: 9:00-12:00 & 13:30-18:00
Za: 10:00 - 18:00

Tel.: 051/20.88.55
roeselare@oww.be

OXFAM
Wereldwinkel
Roeselare

Origin'O – Roeselare & Julienne's groenten en fruitpakketten

Waar smaak en gezondheid
hand in hand gaan

De natuurvoedingswinkel van De Lochting
biedt dagelijks een uitgebreid assortiment aan
biogroenten en fruit, verse bereidingen,
een ruim aanbod vers brood en gebak,
en voor wie zelf aan de slag wil,
een volledig gamma biovoedingsproducten.

Ook voor biocosmetica en ecologische
schoonmaakproducten kunt u bij ons terecht.
De Lochting verzorgt ook wekelijks een verrassend,
streek- en seizoensgebonden groenten- en fruitpakket

genieten van nature
Origin'O

Oude Stadenstraat 15 - 8800 Roeselare
www.origino.be, www.julienne.be
www.lochting.be

Open: maand. t/m zat: 9 – 12 u en 14 – 18 u

Uit sympathie

Shanks
Making more from waste

Uw partner in afvalverwerking

Shanks Vlaanderen nv
Regenbeekstraat 7C
8800 Roeselare
Tel 051 - 23 20 11
Fax 051 - 23 20 19
www.shanks.be

Boeren zwaluwen weer vooruit in 2015?

Een erg droog voorjaar en dito zomer: recept voor een welkome adempauze voor onze zwaluwen, waarvan we te vaak het gevoel krijgen dat die slechts op één hand te tellen zijn. De cijfers van de zomercontroles die we nu al binnenkregen op het grondgebied Roeselare lijken onze vermoedens van het broedsucces te bevestigen. Dit geldt zowel voor huis- als boerenzwaluwen.

Huiszwaluwen

We overlopen eerst even, weliswaar vluchtig, hun aanwezigheid in de verschillende deelgemeenten van ons werkgebied. In minstens 4 van de 5 gemeenten komen nog kleine kolonies van huiszwaluwen voor. Enkel over Ledegem zijn ons geen broedgevallen bekend.

Op het grondgebied van Staden huist een kleine kolonie in het gehucht de Vijfwegen. Hoewel al jarenlang aanwezig, kennen we geen preciese aantallen noch evolutie. Dit voorjaar waren ze er rond 20 april zeker al aanwezig.

Ook in Gits is een verspreide kolonie aan de rand van de dorpskern, met minstens 10 nesten. Voor zover bekend zijn hier nog geen kunstnestjes geplaatst.

In Moorslede-Dadizele een dubbelslag. Bij een jonge wijk aan de oostkant van de gemeente wonen er naar schatting een tiental koppels. In de hoogzomer konden we er regelmatig minstens 30 huiszwaluwen zien rondvliegen en op daken en draden bijeenhokken. Zeker op te volgen in 2016.

Dadizele dan: toevallig zagen we er een twintigtal, heftig alarmierend voor een opvliegende sperwer die ze in een gesloten peloton aanvielen. Wanneer de rust was weergekeerd leidden ze ons naar een schoolgevel waar ze 4 kunstnesten bezet hadden. Het schoolhoofd had geen idee wanneer die geplaatst werden. Van dezelfde school kregen we de vraag om gierzwaluwbakken te komen plaatsen: tijdens het vernieuwen van de dakgoten werd namelijk een nest met jongen verstoord. Een van de bijna vliegvlugge gierzwaluwen werd voorlopig naar een nabije muurholte verhuisd. We maakten van de aanwezige stellingen gebruik om nog extra huiszwaluwnestkommetjes te plaatsen.

Over Roeselare hebben we al jaren meer nauwkeurige gegevens. Eigenaars doen melding van succesvolle broedsels in de stad. Daarop volgt, nu al voor het tiende jaar, nazicht door Natuurpuntvrijwilligers bij de aanvragers, waarna de stad een kleine vergoeding betaalt. Dit levert betrouwbaar cijfermateriaal op.

We hadden het in eerdere verslagen al over de wisselwerking tussen de beide nog resterende kolonies aan de westzijde van de stad. Dit jaar lijkt deze pendelbeweging niet anders, met een lichte verschuiving naar de verspreide kolonie in het Biezenhof. Daar telden we 17 bezette nesten, bijna een verdubbeling tegenover vorig jaar. Hiervan broedden 7 koppels in kunstnesten bij de zwaluwman! Pas in 2010 kwam een huiszwaluwstel er voor het eerst tot broeden, in 2013 werden er dat 4. Het lijkt een suc-

cesstory. Kunstnesten zijn ondertussen duidelijk aanvaard en het lijkt erop dat ze het broedsucces een ruggeleuning geven als weinig 'bouw materiaal' beschikbaar is of te ver weg ligt. Dit kan verklaren waarom de kolonies bij stadsuitbreiding telkens naar de stadsrand verhuisden, waar vroeger in grotere steden (o.a. Gent) kolonies middenin de stad voorkwamen.

In het O.C Sint-Idesbald liep het aantal 10% terug tot nog 45 nesten. Maar beide kolonies samen kloppen af op 62 broedsels, iets meer dan vorig jaar en het hoogste cijfer sinds 2007. Die kleine aantalschommelingen vormen zeker geen redenen tot ongerustheid: we kunnen gerust spreken van een vrij stabiele populatie. Onze ambitie? We hopen stilaan op meer terreinwinst: naar het voorbeeld van zwaluwman een verdere uitbreiding naar aangrenzende delen van de stad waar kunstnesten op een geschikte en veilige locatie een extra aantrekkingskracht kunnen uitoefenen.

Tot slot geeft een snelle optelsom voor de ganse regio Mandelstreek iets in de buurt van 100 koppeltjes. Dat willen we zeker volgend jaar voor de 'buitengemeenten' meer nauwgezet opvolgen. Wie zich aangesproken voelt ons te helpen inventariseren, laat ons niet gerust!

Boerenzwaluwen

Het is steeds dankbaar de boer op te gaan om die controles te doen. Niet enkel om de zwaluwen die zich nauwelijks storen aan onze aanwezigheid, maar ook omwille van het klapke dat je met de landbouwers kan doen. Zo vernamen we dat de eerste boertjes dit jaar al op 30 maart hun hoeve kwamen opzoeken. Of hoe het er vroeger aan toe ging, met die andere 'zwalms, of plakker-tjes (=huiszwaluwen) die aan de buitenmuur van de schuur hun nestjes bouwden. Maar het gros van de boerenzwaluwen zoeken het binnenshuis, in de stallen, waarmee ze hun naam alle eer aan doen. Maar met het uitdoven/verdwijnen van de traditionele kleinere familiebedrijven komt ook hun lot in onzekere handen. Niettemin telde ik op mijn ronde meer zwaluwkoppels dan vorig jaar. Half augustus waren op meerdere plaatsen net uitgevlogen jongen in de stallen of nog nestjes met tot 5 bedelende jongen. Maar het is voorlopig wachten tot we alle resultaten binnen hebben om echte conclusies te trekken. Overigens blijft het totaalbeeld van verspreiding van boerenzwaluwen zeer afhankelijk van het aantal aanvragen die binnenkwamen: je loopt immers niet ongevraagd zomaar een erf op, speurend naar zwaluwnesten. Daarom zullen cijfers voor deze soort zeker een onderschatting zijn. Misschien geen droom meer om in deze nazomer te kunnen uitkijken naar doorhangende telefoondraden waar boertjes en andere zwaluwen hun grote trek ijerig lijken te bespreken? Een degelijke bescherming en opvolging in hun nestelgebieden kan dit zo spraakmakende beeld zeker helpen aanzwengelen.

Piet

Broedresultaten Steenuil 2015

Na het succesjaar 2014 met een record qua reproductie (gemiddeld 3,14 jongen per kast) en een jarenlange continue bezetting van 60 procent waren we vermoedelijk op weg naar een aantal vette jaren. De massaal uitgevlogen jongen zouden uiteindelijk wat nieuw bezette kasten kunnen opleveren en na de opnieuw heel zachte winter moesten de vogels in een uitstekende conditie kunnen beginnen aan het nieuwe broedseizoen.

Dit jaar lagen er net als vorig jaar 109 kasten te wachten op controle.

Een kast was spoorloos. De hoeve bleek niet meer bewoond. Hebben de eigenaars de kast als hun eigendom beschouwd en mee verhuurd?

Blijven er dus 108 kasten over om de resultaten te berekenen:

- 43 kasten met 106 jongen.
- 7 kasten met eieren, controles nadien geven geen jongen meer. Dit is een normaal gegeven, zowel naar aantal kasten als slechte eieren.
- 5 kasten duidelijk bezocht: solitaire vogels of braakballen aanwezig, 1 kast met uitgevlogen jongen.
- 4 kasten met dode jongen, slechts één kast was duidelijk een geval van predatie. De pulli waren niet onthoofd, enkel de kop opengebeten als het ware om de hersens te roven. Ik heb dit tafereel nog niet gezien in de vele jaren steenuilenwerking.

Dit geeft voor 2015 een bezetting van slechts 54 %, een gemiddelde van 2,46 jongen per kast. Mijn optimisme naar het

broedseizoen 2015 toe is dus helemaal in het water gevallen. We moeten terugkeren naar 2007 voor een vergelijkbaar resultaat van bezetting. Het jaar 2008 daarentegen gaf dan een héél sterke bezetting. Alvast iets om naar uit te zien. De reproductie zakt terug naar het niveau van 2012/2013, de flauwste jaren ooit.

Na het uitwisselen van broedgegevens over Vlaanderen bleken de slechte resultaten algemeen. Met uitzondering voor Haspengauw waar ongeveer dezelfde resultaten als het voorgaande recordjaar werden opgetekend!

Blijkbaar was het aanbod muizen dit jaar slechts een fractie van verleden jaar. Toch wel eigenaardig, als je weet dat de allereerste kast die ik opende een overvloed aan prooien bevatte. Met slechts één jong aanwezig was er een voorraad van 13 muizen en 2 mol- len aangebracht door het ijverige mannetje Steenuil (zie foto).

We kijken al uit naar volgend jaar. Zetten de steenuilen betere resultaten neer in ons jubileumjaar?

Steenuilenwerkgroep Mandelstreek viert volgend jaar zijn 20-jarig bestaan. Over de viering zal u in één van de volgende nummers meer vernemen.

Met dank aan alle medewerkers.

De resultaten van de laatste 10 jaren :

Jaar	Aantal kasten	Bezette kasten	Gemiddelde jongen per kast
2006	104	61 %	2,65
2007	115	55 %	2,85
2008	107	68 %	2,72
2009	107	60 %	2,78
2010	111	62 %	2,70
2011	110	60 %	2,83
2012	107	60%	2,31
2013	108	61%	2,42
2014	109	60%	3,14
2015	109	54%	2,46

Ludo

Ecologische bloemenpracht langs de Onledebeek in Beveren

Een fietstocht langs de Onledebeek wordt ieder jaar een stuk plezieriger en bloemrijker. Sinds een aantal jaar worden door de groendienst van de stad weinig gebruikte gazons ingezaaid met bloemenmengsels. De bloemenweiden zijn niet alleen mooi om naar te kijken maar trekken veel hommels en vlinders aan. In de winter komen groenlingen en vinken de zaadjes uit de zonnebloemen en koolsoorten pikken. Langs de Wijnendalestraat werd 10 jaar geleden een stukje van de vallei hersteld door de provincie. Na de graafwerken werd er ingezaaid met een bloemenmengsel van natte hooilanden. Kattestaart, moerasrolklaver en moeraspirea groeien na 10 jaar nog altijd uitbundig. Dit jaar zag ik in mijn tuin voor de eerst keer bruin zandoogje. Ik woon vlakbij de Onledebeek. Zouden de bloemenweiden er voor iets tussen zitten? Hopelijk worden dergelijk bloemenweiden nog meer gebruikt in de stad Roeselare en in onze buurgemeenten.

Wim

Kwaad

Het zijn turbulente en onzekere tijden voor de natuur- en milieubewegingen: zowel op Vlaams niveau als op Europees niveau komen de verworvenheden omtrent natuurbescherming onder druk te staan. Tijdsgeest en politieke veranderingen plaatsen terecht maar vaak ook zeer onterecht vragen bij wetten, afspraken en overeenkomsten uit het verleden, vaak gerealiseerd door opponente partijen met duurzame visies. De illusie dat rijke en goede verworvenheden generiek en voor altijd gelden zetten we helaas maar best onmiddellijk uit ons hoofd...

Vlaanderen

In mijn tijdelijke krant maar ook in de 'Edito' van het driemaandelijks tijdschrift van Natuurpunt 'De Bron' vzw (voor natuur & milieu van IJzer tot Leie) lees ik verschillende analyses van het Vlaams natuur- en milieubeleid.

In het tijdschrift van de 'Bron' lees ik dat we nog steeds wachten op een consistent natuur- en milieubeleid van 'Joke', en dit sedert de vorige Vlaamse regering, waarin ze naast cultuur, ook minister van leefmilieu was en waarbij ze mooi aan het handje van minister Peeters - bevoegd voor landbouw - meehuppelde. In de huidige regering neemt Joke naast milieu nu ook zelf landbouw in haar portefeuille op! We hoopten dat ze er in zou slagen of op z'n minst pogingen zou ondernemen om de 'Boerenbond' te overtuigen dat het landschap diende met een verwevenheid tussen landbouw en natuur: in en rond vele natuurgebieden van o.a. Natuurpunt is die samenwerking met veel overleg en goede afspraken een realistische en goed werkende praktijk. De landbouweconomen, gestuurd vanuit een puur economische visie (van Europa), met massaproductie van (industriële) gewassen en vlees in reuzegrote vleesfabrieken die in aantal nog steeds toenemen en met als resultaat toenemende milieulasten voor de gemeenschap: ammoniakvervuiling en verzuring, water- en bodemvervuiling door overbemesting, verlaging van de biodiversiteit tot een quasi nulpunt in het buitengebied ... Deze landbouwpolitiek zorgt evenwel ook voor een verlaging van de inkomsten van de doorsnee boeren en tuinbouwers, ondanks een toenemende tijdsdruk! Verder lijkt mij de eendimensionale kijk op het landschap van de landbouworganisaties reeds lang een voorbijgestreefd perspectief: niet enkel land- en tuinbouw gebruiken de open ruimte maar ook wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers, sporters ... of zeg maar het ruime en gevarieerde stedelijke publiek. Natuurpunt maakt van zo'n geïntegreerde aanpak ten volle werk in haar natuurreservaten, en met goed gevolg. En net op dit moment wil de Vlaamse regering een beleid voeren dat daar recht op ingaat en het ontwikkelde draagvlak negeert! Zo zou ze de steun voor aankoop en beheer van natuurgebieden kleiner dan 10 hectare schrappen: natuurparels op wandelafstand van de woonkernen en de stapstenen waarlangs soorten kunnen migreren. Dit zet de deur open naar nog een grotere verschraving van de biodiversiteit in de 'open ruimte'. Ook zou het mes gezet worden in de subsidies voor openstelling van natuurgebieden (- 40%) en ook de financiering van de bezoekerscentra is niet meer ingevuld! Dat zou

het einde betekenen van deze toegangspoorten tot de natuur en van de honderdduizenden bezoekers en duizenden klassen die er jaarlijks passeren. Om dan toch opnieuw economisch te denken: vanuit het multiperspectief-denken kan je voor elk natuurgebied de ecosysteemdiensten oplijsten en er een economische waarde tegenover stellen, uitgedrukt in euro's. Van deze economische meerwaarde van de 'natuur' wordt onbezonnen omgesprongen door landbouw (bodem, oppervlakte- en grondwater, en alle diensten die de verschillende besturen aanbieden aan hun bevolking (drinkbaar water, lucht, hout, recreatieruimte, natuurlijke waterzuivering ...).

In het krantenartikel 'Vlaanderen investeert minder in natuur' lees ik dat Vlaanderen de laatste jaren steeds minder nieuw natuurgebied aankoopt. Het budget daalt al een aantal jaren en verkleint dus de oppervlakte aangekochte natuur. Terrein behorende verenigingen zoals Natuurpunt moeten in de bres springen maar ook de subsidies om die investering uit te voeren dalen, deze zijn tussen 2010 en 2014 gedaald van 65% naar 51%. De nood aan groen is nochtans groot in het natuur- en groenarme Vlaanderen. Hiermee staat ook de biodiversiteit onder steeds toenemende druk. Recent eisten 40 wetenschappers dat Joke juist een versnelling hoger moest schakelen en zelfs de coalitiepartner N-VA verweet haar 'de marionet van de Boerenbond' te zijn Maar je weet hoe het gaat in onze huidige Vlaamse en federale beleidsniveaus ... en wie zei ook weer: 'wat we zelf doen, doen we beter'? Zo schrapte de Vlaamse regering tijdens de begrotingscontrole in maart nog 10 miljoen euro in het aankoopbudget van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB – o.a. aankoper en beheerder van het Roeselaarse stadsbos), wat neerkomt op een halvering! In de jaren '90 engageerde de toenmalige Vlaamse regering zich nog om 48 000 ha landbouwgebied om te zetten in natuur en bos. Jaarlijks komt er evenwel slechts 425 ha natuur bij, of het duurt nog een halve eeuw voor het uiteindelijke doel bereikt zal worden. Of zoals de economische roep naar groei, groei, groei ... zich enkel richt op 'tewerkstelling', maar waarbij politici en de overeenkomstige drukingsgroepen het probleem dan wel zeer eng en simplistisch bekijken terwijl deze oude economische recepturen - nu ook nog steeds toegepast bij de onderhandelingen om Griekenland er economisch bovenop te helpen ... en het land ondertussen sociaal helemaal naar de verdoemenis sturen - ons van de ene financiële en economische crisis in de andere stort ...

Europa

Maar ook in Europa ontwaren we donkere wolken boven het milieubeleid. Meer dan 100 verenigingen, waaronder Natuurpunt en WWF zijn gestart met een actie 'Nature Alert' met als doel alle Europeanen op te roepen om de prachtige natuur te redden. De Europese commissie heeft namelijk plannen om de natuurwetgeving te verzwakken. In de Europese vogel- en habitatrichtlijnen, zowat de beste natuurwetgeving in de wereld, werd door de lidstaten vastgelegd dat ze de diversiteit zullen bewaren én ontwikkelen want 60% van de dieren en 77% van hun habitat zijn in gevaar. Dit heeft in de afgelopen jaren geleid tot de terugkeer van wolven, beren, pelikanen ... en bij ons van otter, wilde

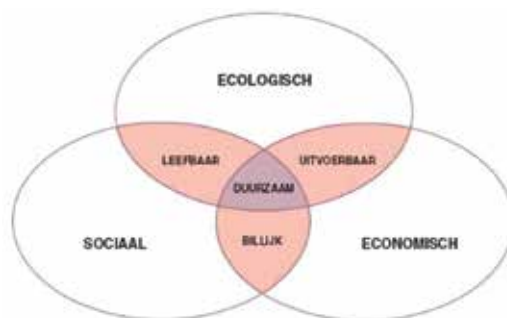
kat, lynx ... De richtlijnen vormen de basis van natura 2000, mondiaal het grootste netwerk van beschermd natuur. Dank zij het LIFE-programma kan in Vlaanderen en in de rest van Europa honderden hectare natuurgebied aangekocht en/of hersteld worden. Economische activiteiten kunnen in Natura-zones zolang de ecologische functies verzekerd blijven. Zo berekende de Nederlandse sociaal geograaf Tom Blade dat het 5700 ha grote Nationaal Park Hoge Kempen, een onderdeel van het Natura 2000-netwerk (nog deze lente door NP Mandelstreek bezocht tijdens de 4-daagse!) jaarlijks voor 191 miljoen omzet zorgt en meer dan 5000 werkplaatsen genereert en de 'Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek' (VITO) en de unief van Antwerpen berekenden dat het Natura 2000-netwerk in Vlaanderen elk jaar tot 1,2 miljard euro oplevert. Maar deze Europese natuur is in gevaar: De voorzitter van de Europese commissie, J.-C Juncker wil de bestaande natuurwetgeving 'vereenvoudigen', onder druk van Oost-Europese landbouwers en bedrijven. Zij claimen dat natuurbescherming een belemmering vormt voor hun economische activiteiten ... Je kon de online tool gebruiken om jouw steun te geven aan de Europese natuurwetgeving: www.natuurpunt.be/alert.

Steun uit onverwachte hoek

De nieuwe encyclicle van de paus Franciscus wordt reeds de 'Rerum Novarum van het klimaat' genoemd. Zoals in 1891 wordt de paus door conservatieve katholieken aangemaand bij 'het geloof en de zeden' te blijven: maar sociale vraagstukken en nu, ecologische vraagstukken van biodiversiteit en klimaat horen bij 'de zeden'. Volgens Franciscus zijn economie en ecologie aan elkaar geklonken. En is de schade aan milieu en natuur het resultaat van onze consumptiesamenleving: de cultuur van verspilling leidt tot het verkwanselen van de natuur. De paus gaat uit van een 'integrale ecologie': 'ecologie maakt deel uit van het sociale vraagstuk waarin het economische, het ecologische en het sociale samen moeten bekeken worden.' Natuurlijk komt de kerkvorst wel heel laat met deze boodschap. We kennen reeds de 3 P's 'People (sociaal), Planet (ecologisch), Profit (economisch)' van duurzaam denken en handelen volgens de definitie van de VN-commissie Brundtland uit 1987. Maar de impact van deze encyclicle op bv. de komende klimaatonderhandelingen in Parijs zijn niet de onderschatten: een goede zet!

Maar ook Obama, die nu vrij kan handelen als niet meer te verkiezen Amerikaanse president komt plots met een duidelijk 'klimaatplan' naar buiten. Eindelijk, maar voor veel simplistische republikeinen veel en veel te vergaand want ... een belemmering

voor de steenkool- en olie- en andere lobby's! Waar hebben we dat nog gelezen?

Opstandig

Ik ben dus kwaad, maar dit zet mij alleszins ook aan tot nog meer actie en gedrevenheid. Herinner je de inleiding in het vorig nummer? Deze Cartesiaanse maatschappij, zoals onze Westerse maatschappij ook wordt genoemd, waarin 'economische groei' ten koste gaat van al te veel sociale en ecologische schade en waarbij de individualisering ten top gedreven wordt en elk individu gedegenereerd wordt tot 'iets' of 'machine' die moet consumeren om zo opnieuw uit de 'economische crisis' te raken. Wel die maatschappij zit op zijn grenzen.

En wie legt mij eindelijk eens uit hoe je economisch kunt (blijven) groeien op een eindige aardbol? Voor wie wat tijd heeft: je kan deze schitterende blauwe planeet observeren op: <http://www.express.co.uk/news/nature/557130/Dark-side-of-moon-images-Nasa-Lunar-Reconnaissance-Orbiter>

Een kwade Peter

- 1) Van Horenbeek, J. 'Vlaanderen investeert minder in natuur'. De Morgen van woensdag 22 juli 2015
- 2) Van Horenbeek, J. 'Alleen de bevers klagen niet'. De Morgen van woensdag 22 juli 2015
- 3) http://s2.standaardcdn.be/Assets/Images_Upload/2013/10/07/cc89890-2f61-11e3-b3e8-7e375e36e752_original.jpg?maxheight=416&maxwidth=568&format=jpg
- 4) Van de Voorde, M. 'De Rerum Novarum van het klimaat'. De Morgen van 17 juni 2015
- 5) Van Horenbeek, J. 'Franciscus wil de wereld redden' De morgen van 17 juni 2015
- 6) <http://www.vzworp.eu/wp-content/uploads/2014/05/duurz.jpg>
- 7) <http://pelpix.info/drawesome/var/albums/HighResEarthMoon.png>

GRONDSTOFFEN
VOOR DE CHAMPIGNONTEELT

Kachtemsestraat 330 - 8800 Roeselare - 051 26 55 80 - www.sterckx.com

Vliegt daar een Blauwvoet over zee, of een mythe?

De naam Blauwvoet duikt in de geschiedenis her en der op. Het is een vogel waaraan heldhaftige krachten worden toegedicht. Op het einde van de 19e eeuw werd hij een symbool voor Vlaamsgezinde studenten. De soort is echter in geen enkele vogelgids terug te vinden. Is het een fantasievogel, zoals de Fenix uit de Griekse mythologie? Voor welke soort vogel is de Blauwvoet dan de historisch verantwoorde naam? Olivier Dochy gebruikte die vraag voor de vogelquiz op de Belgische Vogeldag 2014 in Antwerpen. Walter Deconinck hielp met onderzoekingswerk naar de meest aanvaardbare betekenis van de naam Blauwvoet. De auteurs botsten daarbij op meningen van historici en taalkundigen die weinig van vogels kenden of van biologen die een zekere "dichterlijke vrijheid" over het hoofd zagen. Uiteindelijk werden in het verleden een hele reeks vogelsoorten Blauwvoet genoemd. Toch is er één soort die wel het meeste recht op de naam heeft.

Het is een verhaal vol wetenswaardigheden geworden, over vissers, volksoptstanden, Reinaert de Vos, valkeniers, kraaien met klauwen, en de invloed van het weer op de vogeltrek. Tussen haakjes: niemand had het antwoord juist op die quizvraag...

De Blauwvoet als symbool van de Vlaamse ontvoogdingsstrijd

Op studentenvergaderingen en zangfeesten wordt nog altijd het lied "De Blauwvoet" gezongen, ook genoemd "Het Lied der Vlaamsche Zonen". Het lied bevat de bekende uitroep "Vliegt de Blauwvoet! Storm op zee!". Tot zover wat de meeste vogelkijkers over de Blauwvoet weten. De tekst van dit lied werd in 1875 geschreven door de Roeselaarse studentenleider Albrecht Rodenbach (1856-1880). Rodenbach lag daarmee aan de oorsprong van de Blauwvoeterij, de naam voor de katholieke Vlaamsgezinde studentenbeweging die opkwam tegen het toen alomtegenwoordige Frans als verplichte voertaal in scholen, administratie, gerecht, enzovoort (Vanlandschoot 2002).

In hun publicaties werd nog tot lang na Rodenbach de Blauwvoet afgebeeld als een gestileerde zeevogel met meeuwachtige trekken en opengespreide vleugels. Het was er die kunstenaars niet om te doen om een correcte vogelsoort af te beelden, als hij er maar als een zeevogel uitzag (Viaene, 1960). Soms was de vogel zwart, soms was hij wit. In elk geval moest het een symbool zijn voor een rebellerende beweging. Stormen trotseren staat dan natuurlijk goed. Waarom nu net een Blauwvoet die rol toebedeeld kreeg komt zo dadelijk aan bod.

Standbeeld van Albrecht Rodenbach met een Blauwvoet in zijn hand, op het De Coninckplein in Roeselare. (foto: Olivier Dochy)

De naam Blauwvoet komt overigens niet voor in vogelgidsen. Het is ook geen gekende volksnaam voor een of andere soort. In het oosten van de Grote Oceaan en rond de Galapagos-eilanden komt evenwel een goede kandidaat voor, namelijk de van documentaires welbekende Blauwvoetgent (*Sula nebouxii*) met felblauwe poten. Die komt echter nooit tot in Europa en kan dus niet als de oorspronkelijke inspiratiebron weerhouden worden.

Edgard Kesteloot (1960) waagde zich als eerste "echte" ornitholoog aan een onderbouwde redenering. Hij kwam uit bij de Jan-van-gent (*Morus bassanus*) als meest plausibele soort. Maar daar zijn wij niet helemaal mee akkoord.

*De Blauwvoetgent (*Sula nebouxii*) van de Pacifische kust van Midden-Amerika: blauwere zeevogelpoten bestaan niet, maar de soort ontbreekt in Europa (foto Debbie Hall).*

De Blauwvoeten, stoutmoedige kerels van Veurne-Ambacht

De naam "Richard Blauvoet" is de oudst gekende vermelding van het woord "blauwvoet", op een akte uit 1138 van de buurt van Veurne. Men vermoedt dat die naam van een vogel komt (Viaene, 1960). De Brugse baron Kervyn de Lettenhove publiceerde in 1847 een standaardwerk over de geschiedenis van Vlaanderen. Daarin staat te lezen dat er in de 12e en 13e eeuw in de Westhoek, meer bepaald in de streek Veurne-Ambacht, twisten waren tussen twee volksgroepen: de Blauwvoeten en de Isengrims. De Blauwvoeten waren zeelui en kustbewoners, de Isengrims behoorden eerder tot de Franse bourgeoisie en leefden meer landinwaarts.

Hoe de naam Blauwvoet (of Blavot, Blavotins) voor die groep ontstaan is, blijft onbekend. Was het een scheldnaam voor gewelddadige kerels of piraten? Of werden ze neerbuigend zo genoemd omdat ze blauwe voeten hadden van de kou, van in de schorremodder te ploeteren, van textiel te kleuren of wat dan ook? Als ze zichzelf zo noemden, zat er ongetwijfeld iets heldhaftigers achter. Een aanwijzing hiertoe staat in het werk van Kervyn de Lettenhove te lezen:

"Il [Herbert de Furnes] apparaît dans l'histoire comme le chef des hommes de race saxonne qui ne se sont jamais courbés sous le joug. On leur donnait le surnom populaire de Blauvoets, non-seulement dans le pays de Furnes, mais sur tout le rivage de la Flandre, en Zélande et en Hollande. Ce nom désignait, suivant les uns, des éperviers de mer, allusion énergique à leur ancienne vie de pirates. Vertaling:

Hij [Herbert van Veurne] verschijnt in de geschiedenis als de leider van de mannen van het Saksische ras die zich nooit lieten onderwerpen. Men gaf hen de populaire bijnaam van Blauwvoeten, niet alleen in de streek van Veurne, maar ook in alle kustgebieden van Vlaanderen, Zeeland en Holland. Volgens sommigen wees die naam op een soort sperwer van de zee, waarmee dan op een energieke manier wordt verwezen naar hun vroegere piratenbestaan."

De "épervier de mer" wijst dus op een soort sperwer - of meer in het algemeen een "roofvogel" - maar dan wel een soort die volgens de auteur en de overlevering dicht bij de zee leeft en net als de Blauwvoeten van de Veurnse clan het stoutmoedige leven van piraten leidt. In die tijd werden door gewone mensen wellicht alle roofvogels met haaksnavels en klauwen "épervier" genoemd, dus alle roofvogels, zoals "hawk" in het Amerikaans Engels. Maar geen meeuwen of Jan-van-gent...

(wordt vervolgd)

Walter Deconinck & Olivier Dochy

De koekoek: waarzegger of duivelsvogel?

*Een mens heeft niet veel nodig om gelukkig te zijn. De natuur schotelt hem immers de geluismomenten zomaar voor. Men moet er alleen wat oog en oor voor hebben. Op een van de langste dagen van het jaar, rond half tien in de avond, meende ik heel zwakjes de roep van een koekoek (*Cuculus canorus*) te horen. Ik opende meteen het raam en ja hoor, nu klonk het heel helder. Ik verwittigde onmiddellijk de aanwezige huisgenoten, want in Roeselare maak je zoiets niet elke dag mee. En bovendien, wat is er mooier en stemmiger dan de roep van de koekoek op een warme juni-avond?*

Toch heeft niet iedereen het zo op de koekoek begrepen. Dat heeft natuurlijk te maken met zijn parasitaire levenswijze en het medelijden met heggenmussen, graspiepers of kleine karekieten, die zich als pleegouders uit de naad moeten werken om aan de vraatzucht van het koekoeksjong te voldoen. Een vrouwtje kiest altijd dezelfde soort pleegouders uit voor haar eieren en waarschijnlijk is dit de soort waardoor ze zelf is opgevoed. Ze kan in totaal twaalf eieren in twaalf verschillende nesten leggen. Koekoekseieren zijn opmerkelijk klein als men de grootte van de vogel in ogenschouw neemt, maar op die manier passen ze wel gemakkelijk in het nest dat mevrouw koekoek heeft uitgekozen. Ze kiest een nest waarin het legsel nog niet compleet is en waarvan de eieren nog niet zijn bebroed. Als de toekomstige pleegouders even weg zijn legt ze haar ei, maar soms wordt ze betrappt en aangevallen door de woedende eigenaars van het nest.

Eeuwen geleden al waren mensen gefascineerd door het feit dat de koekoek er in slaagde zijn jongen door anderen te laten grootbrengen. In een van de oudste Europese vogelboeken, *The Ornithology* of Francis Willughby uit 1678, schreef John Ray hierover: 'Iets wat in mijn ogen zo vreemd, barbaars en absurd is, dat ik me blij afvragen hoe zoiets in de natuur mogelijk is; ik zou ook nimmer bereid zijn te geloven dat zoiets het werk van het natuurlijk instinct is, ware het niet dat ik het met mijn eigen ogen aanschouwd heb. Want voor het overige is de natuur steeds geneigd een en dezelfde wet naar de hoogste rede en prudentie te gehoorzamen: wat in dit geval wil zeggen dat moederdieren als het moment daar is nesten voor zichzelf maken, op hun eieren gaan zitten en hun jongen grootbrengen nadat zij zijn uitgekomen.

De koekoek was in de Oudheid toegewijd aan de oud-Romeinse godin Iuno, beschermster van de vruchtbaarheid van de vrouw. Ik zie in het naakte koekoeksjong dat de eieren van zijn pleegbroers en -zussen meedogenloos het nest uit duwt, eerder het symbool van de onverbiddelijke struggle for life in de natuur. Zelf eet de koekoek allerlei insecten, maar het liefst harige rupsen, waardoor hij zich ook nuttig maakt. De vlucht is karakteristiek: meestal laag langs de grond, de lange staart een beetje afhangend.

In Guido Gezelles in februari 1882 (in Roeselare!) uitgegeven prozawerk *Uitstap in de Warande* kon een belerend stukje over de koekoek niet ontbreken. Vroeger was de koekoek, zoals hij de koekoek noemt, 'de waarzegger van 't volk'. Zo geloofde men 'eertijds, voor den christelijken tijd', dat, wanneer men de eerste maal in het voorjaar de koekoek hoorde, en de vogel tien maal riep, men nog tien jaar zou leven of tien kinderen zou krijgen. Precies omdat de heidenen allerlei verhalen verzonnen rond de koekoek, gaat Gezelle verder, kreeg de vogel bij de christenen

de reputatie een duivelsvogel te zijn en werd het zinnebeeld van echtbreuk en bastaards. De lezers met de familienaam Cocquyt of Coecquyt weten meteen waarom een van hun voorouders die naam kreeg opgeplakt.

Gezelle hield niet zo van de koekoek. Ooit zag hij naar eigen zeggen een koekoek 'die zo zorgvuldig gevoed en gevoesterd werd, dat hij daar gevangen bleef en niet meer uit en kon [= uit het nest] van vetheid, hetgeene zeker wel besteed was'. 'Van verschillende natuurkenners is dat ondervonden geweest', voegt hij er aan toe voor wie aan het verhaal mocht twijfelen. Opvallend genoeg hield ook de beroemde Russische schrijver Tolstoj niet van de koekoek. Althans, dit belangwekkend nieuws noteerde zijn contemporaine biograaf Boelgakov op 26 april 1910 en hij wist ook te vermelden waarom: Tolstoj vond de koekoeksroep 'een vervelend geluid'.

Nu we het toch over de vogelzang hebben: in 1650 bracht de zeer geleerde Duitse jezuïet Athanasius Kircher de muziekencyclopedie *Musurgia Universalis* uit waarin ook de muzieknotatie van de zang en de roep van het vogelvolk was opgenomen. Van diverse vogelsoorten geeft hij er een afbeelding, de Latijnse naam, een notenbalk waarbij de noten de zang weergeven, en een geschreven zangweergave. 'Bikebik bikebik' laat hij de koekoek roepen. Ter vergelijking: voor de haan vermeldt hij 'cuculicu, cuculicu' (daar kunnen we al beter inkomen), de hen zegt 'to to to to' en de kuikens doen 'glo glo glo'.

Wanneer u dit leest, is onze zomervogel al vertrokken naar het verre zuiden beneden de evenaar. Pas vanaf april kunnen ons opnieuw in zijn roep, die de zomer aankondigt, verheugen. Tot dan moeten we ons behelpen met een instrumentale versie, want tal van componisten hebben zich aan de koekoeksroep gewaagd: u kan kiezen tussen Georg Friedrich Händel (orgelconcert nr.13 in F majeur 'De koekoek en de nachtegaal'), Leopold Mozart ('Speelgoedsymfonie'), Heinrich von Biber (vioolsonate in A majeur 3.CuCu) of Camille Saint-Saëns (de koekoek in het alom bekende *Le Carnaval des Animaux*).

Tekst: Johan Strobbe
Foto's: Johan D'haenen

Grote Engelwortel – *Angelica archangelica*

Angelica komt van het Middeleeuwse herba angelica of engelkruid omdat het tegen de duivel en boze geesten beschermde en bovenaardse krachten bezat. Archangelica betekent aartsengel en heeft die naam te danken aan een legende volgens dewelke de aartsengel Rafaël het gebruik van deze plant in een droom aan een monnik had aanbevolen bij de pest. Anderen zijn van mening dat de plant haar naam dankt aan de naamdag van de aartsengel Michaël.

De plant behoort tot de Apiaceae of de schermbloemenfamilie en groeit graag op vochtige locaties, bv aan oevers van beekjes, grachten of in natte weiden. De plant heeft een dikke, vlezige wortel, een holle en gegroefde stengel en een opgeblazen blad-schede aan de bovenste bladeren. De bloemen zijn wit tot geel-groen en lokken veel insecten.

In onze streken werd de plant pas populair vanaf de 15de eeuw. Paracelsus vond het één van de belangrijkste geneeskruiden tegen pest, lepra en andere epidemieën, wel met weinig succes!

In de fytotherapie gebruiken we de wortel van de 2 jaar oude plant, geoogst in de herfst en snel gedroogd. De stengel wordt voor de bloei culinair gebruikt. Engelwortel werkt eetlustopwekkend, werkt goed bij moeilijke en trage spijsvertering, bij slechte vertering van vetten en eiwitten. Ze werkt ook krampwerend op maag en darmen en is winddrijvend. Voor deze doeleinden kan je tinctuur, thee of wortelpoeder gebruiken. Vermijd langdurige blootstelling aan de zon bij een kuur van engelwortelpreparaten wegens gevaar voor fotosensibiliteit.

De etherische olie uit wortel of zaden wordt cosmetisch gebruikt in parfums.

Culinair heeft de plant veel toepassingen. In Lapland verpakt men vis in de bladeren vanwege de antiseptische werking. In het hoge noorden wordt het blad gegeten als groente in gemengde salades, in de soep of als spinazie. Vissoep wordt er gekruid met het gehakte blad. Monniken maken er een aromatische likeur van. Wortels en zaden geven smaak aan likeuren zoals Benédic-tine. De stengels kunnen worden gekonfijt en worden gebruikt in de banketbakkerij.

Recept van een likeurtje

- 250 g gekonfijte engelwortelstukken
- 2 kaneelstokjes
- vier kruidnagels
- 1,5 l brandewijn

Doe alles samen in een afsluitbare kom of fles en laat 6 weken trekken.

Maak na die zes weken een siroop van 0,5 l water en 750 gr suiker. Laat alles koken tot een siroop. Laat afkoelen. Filter de brandewijn en doe er de suikersiroop bij.

Rita

HOUT - TRIPLEX - ISOLATIE
DECORATIEVE PLATEN - OSB - DEUREN

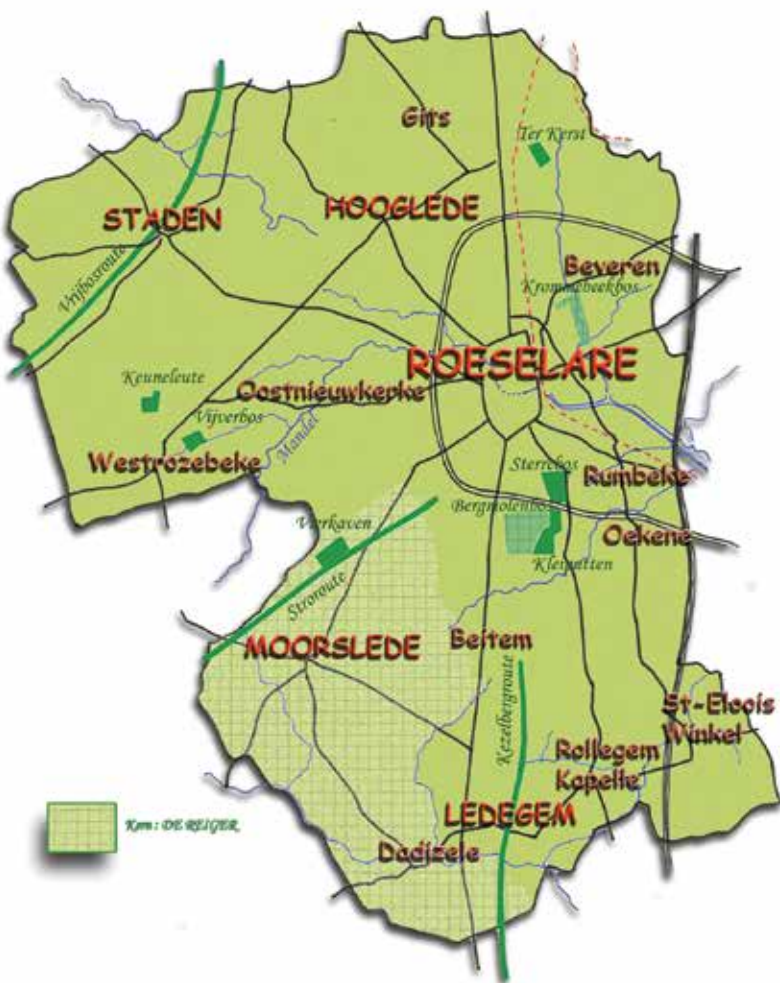
BVBA
HOUTHANDEL CARPENTIER

Gitsbergstraat 53
8830 GITS-HOOGLEDE
TEL 051 - 20 20 04
FAX 051 - 24 59 52

Millesteenstraat 65, 8890 Dadizele
tel. 056 50 93 58 - fax 056 50 47 13
defieuwdruk@skynet.be

Werkingsgebied

Bestuur Mandelstreek:

voorzitter: Peter Hantson - 051 203 063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be
ondervoorzitter: Wim Marichal - 0476 307 762
secretaris: Philippe Deprez - 050 347 824 - secretaris@natuurpuntmandelstreek.be
penningmeester: Johan Plouvier - 051 226 678
redacteur: Koen Maes - 051 727 001 - redacteur@natuurpuntmandelstreek.be
materiaalman: Willy De Ruyter - 051 697 796
communicatie: Wim Marichal - 0476 307 762
natuur- en milieueducatie: Piet Desmet - 051 225 852
bestuursleden:
 Michael Parmentier - 0483 638 090 - michael.parmentier@hotmail.com
 Martine Lakiere - 0479 780 002 - martine.lakiere@telenet.be
 Johan Hanssens - 051 309 199 - johanhanssens@fulladsl.be
 Koen Vandepitte - 0478 394 677 - vandepitte.koen@skynet.be
 Ria Wyffels - 050 211 392 - riawyffels@yahoo.com

voelwerkergroep: Koen Vandepitte - 0478 394 677
steenuilwerkergroep: Ludo Momerency - 051 225 280
conservators De Kleiputten: Piet Desmet en Dirk Vandewalle - 051 22 02 35
webmaster: Filip De Keyser - webmaster@natuurpuntmandelstreek.be
lay-out: Johan D'haenen - 0485 953 435 - layout@natuurpuntmandelstreek.be

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter: Jean-Pierre Vandamme - 051 771 213 - jeanpierre vandamme@skynet.be
secretaris: Filip Cardoen - 051 770 159 - info@filipcadoen.be
bestuursleden:
 Bart Debaes - 051 229 088 - bdebaes@yahoo.com

Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreek:

BE51 9799 6273 0762 p/a Klokkeputstraat 93, 8800 Roeselare

Bankrekening van Natuurpunt Kern De reiger

BE82 4664 3681 6168 p/a Procureurstraat 15, Moorslede

Website: www.natuurpuntmandelstreek.be

Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = €27

(tijdschriften DWW 4x en Natuur.blad 4x) op rekening **BE17 2300 0442 3321** van Natuurpunt vzw - Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

Extra tijdschriften:

Natuur.focus (4x) = €11 en Natuur.oriolus (4x) = €10 of samen €17

Leden van andere Natuurpuntafdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen door storting van €6 op **BE51 9799 6273 0762**

Personalia

We delen in de vreugde van Sigrid Verhaeghe, dochter van voormalig bestuurslid Cien De Roo, en Johan Vercruyze bij de geboorte van hun dochtertje **Isolde** op 25 augustus 2015.

VogelOpvangCentrum

Bulskampveld 8, 8730 Beernem - 050/790 959

Giften voor Mandelstreek

(vanaf €40 met fiscaal attest):

rechtstreeks te storten op rekening **293-0212075-88** van Natuurpunt Beheer vzw, met vermelding "Reservatenfonds 3567, Mandelstreek".

Giften voor Steenuilenwerkergroep

(vanaf € 40 met fiscaal attest):

rechtstreeks te storten op rekeningnummer **230-0524745-92** van Natuurpunt Studie vzw, met vermelding "Steenuilenwerkergroep - project 2492"

Werken mee aan dit nummer:

Bart Debaes, Philippe Deprez, Suzanne Demey, Piet Desmet, Johan D'haenen, Cien De Roo, Rita Gesquiere, Peter Hantson, Martine Lakiere, Koen Maes, Wim Marichal, Ludo Momerency, Michael Parmentier, Johan Strobbe

Foto's cover: boven: Bosruiter (Piet Desmet) - onder: Big Jump team Mandelstreek (Steven De Witte)

De teksten voor het volgende nummer graag binnen bij de redactie tegen 1 november 2015

Druk: Defieuwdruk

Oplage: 1200 exemplaren

Dit blad wordt gedrukt op milieuvriendelijk papier... Respecta mat 115 gr. 100% recyclage

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen
Beleggingen

KANTOOR BABYLON - FSMA 26672 cAcB
Westlaan 145, 8800 Roeselare, 051 25 10 10

MARIANNE DEPRAETERE - FSMA 48078 cAcB
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare, 051 20 50 94

LIEVEN MESSEYNE - FSMA 104258 cAcB
Leenbosstraat 16, 8830 Gits, 051 20 10 86
Ieperstraat 768, 8830 Hoogdele, 051 24 45 52

KANTOOR VANHAECHE - FSMA 61160 cAcB
Rumbeeksestweg 464, 8800 Rumbeke, 051 24 46 53

RUDI VERHOEST - FSMA 46891 cAcB
Noordlaan 9, 8800 Roeselare, 051 24 01 30

KANTOOR VANDEVOORDE BVBA - FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare, 051 24 28 27

*Altijd
een groen
streepje
voor ...*

Grafisch ontwerp
Filip CARDOEN
Filipcardoen.be

DESOTEC
ACTIVATED CARBON

Pure.

ACTIEVE KOOL

REACTIVATIE

FILTERS

SERVICE

DESOTEC ACTIVATED CARBON NV-SA
Regenbeekstraat 44 - 8800 Roeselare Belgium /
Tel. +32 51 24 60 57 / Fax +32 51 24 59 16 /
info@desotec.com / www.desotec.com

dh | demonie hout
ALS HOUT VORM KRIJGT ...

T 051/204314 - F 051/244647
E martine@schrijnwerkerij-demonie.be
W www.schrijnwerkerij-demonie.be
Westrozebekestraat 85 b - 8840 Westrozebeke

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel.: 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
info@davidtshubert.be - BE 442 678 603

BROUCKE
Kachel & SpeksteenCenter

Uw specialist in:
Speksteenkachels, Pelletkachels,
Gas- en houtkachels/haarden,
Uitbouw van A tot Z,...

WWW.BROUCKE.BE
INFO@BROUCKE.BE

uitvaartcentrum

Werbrouck

051 25 16 35
24u/24u en 7/7 dagen

- ▶ organisatie uitvaart van A tot Z
- ▶ persoonlijke dienstverlening
- ▶ respect voor uw wensen
- ▶ nabestaandenzorg
- ▶ uitvaartverzekeringen
- ▶ bijstand voor, tijdens en na het overlijden
- ▶ eigen rouwdrukwerk

Bruanestraat 27 | 8800 Roeselare
tel. 051 25 16 35 | fax 051 25 16 65
werbrouck@dela.be
www.uitvaartcentrum-werbrouck.be

KITE OPTICS

SWAROVSKI OPTIK

Leica

ZEISS

Bynnex

LYNX HD

8x30
10x30

KITE OPTICS

www.kiteoptics.com

UITZONDERLIJKE
LEDENWIJZING!

SIGHTS OF NATURE

Natuurpunt Optiekshop
Sights Of Nature

Pieter De Conincklaan 108
8200 Brugge
T 050 31 50 01
F 050 31 66 47
www.sightsofnature.be